

PRACOWNICY REDAKCJI I ADMINISTRACJI „NASZEJ PRZESZŁOŚCI”

Publikowanie seryjnego wydawnictwa naukowego o nakładzie półtoratysięcznym pociąga za sobą nie tylko wysiłek samego redaktora planującego każdy tom i dokonującego doboru autorów, rozdziału tematów, określenia zakresu i limitu, ale wiąże się z pracami koniecznymi dla prawidłowego funkcjonowania wydawnictwa. Chodzi tu przede wszystkim o prace przygotowawcze do druku (adiustacje, korekty) oraz opiekę nad sprawami administracyjnymi.

W pierwszym okresie wydawania „Naszej Przeszłości” (1946—48) Redaktor ks. prof. A. Schletz wszelkie prace administracyjne, adiustacyjne i korekty przeprowadzał sam. Dopiero od wznowienia edycji w 1957 r. zatrudnia dodatkowego pracownika¹.

I

W pracy wydawniczej ważną sprawą jest przygotowanie tekstu do druku. Nieodzowne jest przeprowadzenie adiustacji merytoryczno-stylistycznej (wprowadzenie niezbędnych poprawek stylistyczno-merytorycznych, skrótów, dostosowanie not bibliograficznych w przypisach i innych materiałów informacyjno-uzupełniających do wymogów wydawnictwa, usunięcie ewentualnych błędów językowych, opracowanie materiałów ilustracyjnych itp.), adiustacji technicznej (przygotowanie materiałów wydawniczych do składu drukarskiego, opracowanie materiałów ilustracyjnych do reprodukcji, sporządzenie szkiców i makiet wydawniczych, komponowanie typograficzne układu wydawnictwa). Po złożeniu tekstu w drukarni należy przeprowadzić korektę wydawniczą odbitek drukarskich (sprawdzenie zgodności tekstu maszynopisu i adiustacji technicznej ze składem, poprawę błędów drukarskich, weryfikację

¹ Zob. Akta personalne pracowników redakcji i administracji „Naszej Przeszłości”, ANP. Szczegółowe informacje zostały uzyskane na podstawie „Dziennika” ks. Redaktora A. Schletza oraz otrzymane od J. Skowrońskiej i M. Kapiszewskiej. Opracowali Stanisław Rospond jr. i ks. Jan Kopic.

korekty autorskiej). Od 1957 r. czynności wymienione przeprowadzali następujący pracownicy:

1. Janina Skowrońska, ur. 17 XII 1906 w Krakowie. Po maturze gimnazjalnej ukończyła Wyższe Studium Handlowe w Krakowie. Odbyła roczne szkolenie teoretyczne bibliotekarza w Bibliotece Głównej PAN oraz praktykę we wszystkich działach Biblioteki Jagiellońskiej. Kierownik biblioteki Polskiego Słownika Biograficznego (od r. 1953 Zakładu Dokumentacji Instytutu Historii PAN). Pracownik redakcji Polskiego Słownika Biograficznego od 1934 do 1939 r. i po wojnie do 1967. Równocześnie w latach 1954—1961 pracownik etatowy Ossolineum jako sekretarka serii „Biblioteka Narodowa”. Długoletnia pracownica redakcji Śląskiego Słownika Biograficznego (prace zlecone w Śląskim Instytucie Naukowym). Autorka szeregu życiorysów drukowanych w Polskim Słowniku Biograficznym oraz w Österreichischen Biographischen Lexicon 1815—1950, Wien (Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften). Współautorka życiorysów w Słowniku Biograficznym Historii Powszechnej do XVII stulecia (Wiedza Powszechna 1968). W „Naszej Przeszłości” pracowała w latach 1957—1959 jako adiustatorka redakcyjna (w szczególności t. VIII „prymasowskiego”) oraz potem dorywczo jako adiustatorka i korektorka poszczególnych artykułów. Jest autorką Instrukcji wydawniczej dla autorów i adiustatorów „Naszej Przeszłości”.

2. Maria Kapiszewska, ur. 18 V 1907 w Zakopanem. W 1926 r. otrzymała świadectwo dojrzałości w gimnazjum w Krakowie. Od 1927—1936 r. pracowała na Śląsku. Była Instruktorką Związku Harcerstwa Polskiego, od r. 1936 kierowniczką Harcerskiego Biura Wydawniczego „Na Tropie” w Warszawie. Po wojnie w latach 1947—1952 pracowała w wydawnictwie „Wiedza-Zawód-Kultura” w Krakowie. Od 1952 do 1968 redaktor techniczny krakowskiego oddziału Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. W latach 1965—1971 pomagała adiustować i przygotowywać do druku szereg tomów „Naszej Przeszłości”. Prowadziła prace wydawnicze w czasie pobytu ks. Redaktora za granicą (II 1968—VI 1969 r.). Współpracowała przy adiustacji tomu niniejszego.

3. Mgr Zygmunt Hrapkiewicz, ur. 2 IX 1927 w Tłumaczu k. Stanisławowa. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości w r. 1952 pracował przez kilka lat w Gromadzkiej Bibliotece Publicznej w Szczepanowie, przez pewien czas na stanowisku jej kierownika. W międzyczasie ukończył kurs Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. W latach 1955—1957 studiował na Politechnice Krakowskiej. W okresie od 1 XII 1961 do 15 III 1969 pracował jako sekretarz parafii w Szczepanowie, prowadząc równocześnie tamtejszą bibliotekę parafialną. Od 1960 r. studiował na wydziale fi-

Walery Rosiek

Teresa Jędras

Jadwiga Broczkowska

S. Karola Bąk

66. Anna Tuleja, 1975 r.

67. Ks. A. Schletz i ks. W. Sołtys w towarzystwie Marii i Henryka Kapiszewskich w Tropiu, 1961 r.

lozoficzno-historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego otrzymując w 1967 r. dyplom magistra w zakresie historii. Zajmuje się bibliografią. Od stycznia 1970 r. pracuje w redakcji „Naszej Przeszłości”

4. Graficy. Z redakcją „Naszej Przeszłości” współpracuje zawsze artysta-grafik, który nadaje poszczególnym tomom atrakcyjną szatę zewnętrzną, wykonując projekt okładki. Pierwsze okładki (tomy I—IV) były wykonane ze składu drukarskiego przez drukarnię „Powściągliwość i Praca”. Dopiero po wznowieniu edycji redakcja powierza wykonanie projektu okładki kolejno następującym artystom: 1. inż. Zygmunt Błaszak (tom V—X), 2. Stanisław Kobielski (t. XI—XVIII), 3. Czesława Lewandowska-Gorgoń (t. XIX—XXV i XXVII—XLV), 4. Krystyna Szczerbińska (t. XXVI), 5. ks. Jan Dębski (t. XXXVII we współpracy z Cz. Lewandowską-Gorgoń), 6. Henryk Pabian (t. XLVI), 7. Lech Przybylski (t. XLVII i XLVIII), 8. Małgorzata Pęcherska (t. XLIX), 9. Bernadeta Cieślewicz Orawiec (t. L).

II

Sprawna administracja i ekspedycja „Naszej Przeszłości” wymaga pracy sumiennej i ciągłej. Od grudnia 1957 r., tj. od tomu V, istnieje ciągłość pracowników na tym stanowisku, do którego obowiązków należą:

- a. wszelkie prace związane z prowadzeniem rachunkowości i księgowości wydawnictwa,
- b. prowadzenie gospodarki materiałowej, kartotek itp.,
- c. regularna ekspedycja egzemplarzy do prenumeratorów,
- d. załatwianie wszelkich spraw związanych z prowadzeniem administracji².

Początkowo ks. Redaktor miał zamiar związać administrację „Naszej Przeszłości” z jednym z zakonów czy zgromadzeń żeńskich, aby zapewnić sobie stałą pomoc osoby, traktującej swoją pracę przede wszystkim jako służbę, pośrednio, dla dobra Kościoła³. Istotnie, w latach 1967—1972 pracę tak pojętą pełniły w administracji „Naszej Przeszłości” siostry serafitki. Poza tym pracę tę podejmowały osoby świeckie o różnym przygotowaniu zawodowym i rozmaicie traktujące podejmowane obowiązki.

W porządku chronologicznym prace administracyjne podejmowali:

1. Mgr Bernard Hamerski (4 XII 1957 do 10 X 1958)
2. Walery Rosiek (1 X 1958 do 28 II 1962), ur. 4 XII 1896 r.

² Zakres obowiązków wyszczególniony jest każdorazowo w dekrete angażującym do pracy.

³ Informacje o zamierzeniach ks. Redaktora zaczerpnięta jest z jego „Dziennika”.

w Krakowie, pracownik Rejonu Przemysłu Drzewnego w Krakowie, po przeniesieniu na emeryturę zgłosił się do redakcji z prośbą o zatrudnienie go w charakterze pracownika umysłowego. Pracował sumiennie przez blisko 4 lata, odszedł na własną prośbę.

3. Jadwiga Szostek (1 III 1962 do 1 X 1962), ur. 3 X 1912 w Tarnowie, absolwentka 4-letniej Szkoły Ekonomiczno-Handlowej w Krakowie. Pracowała w księgowości różnych instytucji.

4. Teresa Jędras (1 X 1962 do 21 I 1965), ur. 7 IX 1940 r. w Krakowie, ukończyła 4-letnie Technikum Przemysłu Kamienia Budowlanego, gdzie uzyskała świadectwo dojrzałości w 1958 r. Po trzyletniej pracy zarobkowej zgłosiła się do pracy w wydawnictwie. Pracowała sumiennie przez trzy i pół roku.

5. Mgr Jadwiga Broczkowska (1 II 1965 do 31 XII 1966), ur. 9. X 1937 w Skierniewicach, szkołę średnią ukończyła w Krakowie, uzyskując w 1955 r. świadectwo dojrzałości. Po ukończeniu rocznego kursu ekonomicznego w 1958 r. otrzymała pracę w Dyrekcji Okręgu Poczty i Telekomunikacji w Krakowie w dziale finansowo-księgowym, później w Urzędzie Telefonów Miejsowych. W międzyczasie kontynuowała zaocznie wyższe studia ekonomiczne. W okresie pracy w wydawnictwie prowadziła sumiennie administrację oraz całą księgowość łącznie ze sporządzaniem bilansu.

6. Zofia Błażewska (2 I 1967 — 31 VII 1967), ur. 6 V 1933 r. w Krakowie. Ukończyła roczny kurs administracyjno-gospodarczy dla abiturientów szkół średnich. W wydawnictwie prowadziła prace administracyjne.

7. Mgr Wiktor Błażewski, mąż Zofii (2 I 1967 do 1 II 1968), prowadził księgowość wydawnictwa na zasadzie pracy zleczonej.

W wyniku porozumienia ks. Redaktora A. Schletza z matką generalną sióstr serafitek, Zbigniewą Kaczmarczyk, w administracji wydawnictwa pracę podjęły z kolei siostry tego zgromadzenia:

8. S. Zofia (Helena) Niziołek (1 IX 1967 do 31 XII 1967), ur. 22 X 1935 r. w Jabłonicy k. Jasła. Świadectwo dojrzałości uzyskała w Państwowej Szkole Ogólnokształcącej w Kołaczycach w r. 1953. Do Zgromadzenia Sióstr Serafitek wstąpiła w 1954 r., pierwszą profesję złożyła 16 VII 1956 r. Pracowała w przedszkolach jako wychowawczyni oraz w Państwowym Domu Specjalnym w Popkowicach k. Kraśnika jako główna księgowa.

9. S. Karola (Genowefa) Bąk (1 II 1968 do 30 IV 1972), ur. 1 VI 1939 r. w Jodłówce Tuchowskiej. Ukończyła szkołę średnią, kurs administracji i rachunkowości, kurs pisania na maszynie, kurs katechetyczny u sióstr urszulanek w Krakowie. W latach 1965—1968 pracowała jako katecheta najpierw w Krakowie, potem w Orawce. W wydawnictwie pracowała sumiennie przez cztery lata, szczególnie w okresie półtorarocznej nieobecności ks. Redaktora w kraju — do kwietnia 1972 r., tj. do chwili wypowiedzenia umo-

wy przez Zgromadzenie Sióstr Serafitek w związku z nowym podziałem prowincji.

10. Anna Tuleja (1 V 1972 do 30 VI 1975), ur. 15 V 1950 r. w Strzyżowie (woj. rzeszowskie). Świadectwo dojrzałości uzyskała w 1969 r. w Jaśle. Pracowała w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Jaśle. Pracę w administracji „Naszej Przeszłości” rozpoczęła w maju 1972 r. w nowym domu przy ul. Strzelnica. Podjęła równocześnie studia na Akademii Ekonomicznej. Przez trzy lata sumiennie prowadziła administrację i księgowość wydawnictwa. Podejmowała także dodatkowe, zleczone obowiązki. Zwolniona została na własną prośbę.

11. Mgr Maria Wyrębowska, zatrudniona do spraw administracyjnych w 1975 r. na zasadzie pracy zleczonej.

12. Zofia Misiuda (1 IV 1976 do 30 VI 1976), ur. 29 IV w Sandomierzu. Świadectwo dojrzałości uzyskała w 1972 r. Ukończyła potem policealne Studium Ekonomiczne.

13. Elżbieta Schletz, od 1976 r. prowadzi na zasadzie pracy zleczonej administrację i księgowość wydawnictwa.

